

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 46 6466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „Ekosistema“ Taikos pr.119, Klaipėda, LT-94231 Klaipėdos m. El. p.: info@ekosistema.lt Kopija Skuodo, Kretingos, Klaipėdos ir Šilutės rajonų savivaldybių poveikio aplinkai vertinimo subjektams LR AM Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui	2015-04- 14 Į 2015-03-30	Nr. (15.3)-A4-4016 Nr. 01-824
---	-----------------------------	----------------------------------

ATRANKOS IŠVADA

Dėl valstybinės ir vietinės reikšmės žvyrkelių laistymo naftos gavybos metu iš fluideo atskirtu Kambro amžiaus uolienose slūgsančiu vandeniu (aukštos mineralizacijos sūrymu) Skuodo, Kretingos, Klaipėdos ir Šilutės rajonų savivaldybių teritorijose poveikio aplinkai vertinimo

1. Informacijos pateikėjas:

UAB „Ekosistema“, Taikos pr. 119, Klaipėda, LT-94231 Klaipėdos m., tel.: (8 46) 430463, faks.: (8 46) 430469, el. paštas: info@ekosistema.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

VĮ „Klaipėdos regiono keliai“, Tilžės g. 54, Klaipėda, LT-91110 Klaipėdos m. sav., tel.: (8 46) 412519, faksas: (8 46) 412524, el. keliai@klrk.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Valstybinės ir vietinės reikšmės žvyrkelių laistymas naftos gavybos metu iš fluideo atskirtu Kambro amžiaus uolienose slūgsančiu vandeniu (aukštos mineralizacijos sūrymu).

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 2005, Nr. 84-3105; 2008, Nr. 81-3167; 2010, Nr. 54-2647; 2011, Nr. 77-3720; 2013, Nr. 64-3177, Nr. 76-3835) 3 straipsnio 3 punktu, Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyriui 2014-08-05 raštu Nr. (15.3)-A4-3801 pareikalavus atlikti poveikio aplinkai vertinimo procedūras, norint įvertinti aukštos mineralizacijos sūrymo panaudojimą žvyrkelių laistymui.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Planuojamą ūkinę veiklą numatoma vykdyti Klaipėdos apskrityje, Skuodo, Kretingos, Klaipėdos ir Šilutės rajonų savivaldybių teritorijose.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – laistyti žvyrkelius arba jų ruožus aukštos mineralizacijos sūrymu taip sumažinant autotransporto eismui naudojamų žvyrkelių dulkingumą ir pagerinant greta laistomų žvyrkelių gyvenančių gyventojų gyvenamąją aplinką. Žvyrkelius numatoma laistyti automobiliu laistytuvu. Aukštos mineralizacijos sūrymu palaistyta žvyrkelio danga nakties metu sugeria į save drėgmę iš aplinkos oro ir šiltuoju paros metu (dieną) išlieka drėgna, todėl žymiai sumažėja dulkių (kietųjų dalelių) išsiskyrimas vykstant autotransporto eismui.

Šiltuoju metų periodu (balandžio - spalio mėnesiais) tą patį žvyrkelį ar jo ruožą numatoma palaistyti sūrymu 1-2 kartus. Maksimalus vieno žvyruotos dangos kelio ar jo ruožo laistymas numatomas 3 kartus per metus.

Siekiant išvengti galimos taršos pirmojoje ir antrojoje požeminių vandens telkinių (vandenviečių) apsaugos juostose, paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose, žuvininkystės tvenkinių apsaugos juostose, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ buveinių ir paukščių apsaugai svarbiose teritorijose ir Lietuvos Respublikos saugomuose valstybiniuose draustiniuose, sūrymu laistyti žvyrkelius ar jų ruožus draudžiama vadovaujantis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; aktuali redakcija).

Prieš pradėdamas laistyti sūrymu valstybinės ar vietinės reikšmės žvyrkelius ar jų ruožus, planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas turi įvertinti laistomų žvyrkelių ar jų ruožų trasą, nustatydamas ar ši nepatenka į aukščiau minėtų objektų apsaugos juostas ar saugomas teritorijas.

Vadovaujantis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, aukštos mineralizacijos sūrymu laistyti valstybinės ar vietinės reikšmės žvyrkelius ar jų ruožus, besidriekiančius per Kultūros vertybių registre registruotas kultūros vertybes arba greta jų, nedraudžiama.

Tikslesniam kryptingam sūrymo laistymui, gavus reikiamus leidimus planuojamai ūkinei veiklai vykdyti, VĮ „Klaipėdos regiono keliai“ planuoja įsigyti sūrymo laistymui skirtą techniką, su kuria būtų galima laistyti valstybinės ir vietinės reikšmės žvyrkelius mažiau kenkiant jų artimiausiai aplinkai.

Planuojamos ūkinės veiklos metu numatoma naudoti iš AB „LOTOS Geonafta“ įmonių grupės (AB „LOTOS Geonafta“ ir jos dukterinių įmonių UAB „Genčių nafta“ bei UAB „Manifoldas“) eksploatuojamose naftos gavybos aikštelėse (toliau - NGA) (Girkalių NGA, Kretingos I-oji ir II-oji NGA, Nausodžio I-oji ir II-oji NGA, Genčių NGA, Vėžaičių NGA, Ližių NGA ir Ablingos NGA) išgaunamo fluideo atskirtą Kambro sluoksnio uolienose slūgsantį vandenį (aukštos mineralizacijos sūrymą). Iš fluideo atskiriamas sūrymo bendra mineralizacija, priklausomai nuo NGA, iš kurios jis paimtas, siekia 120-190 g/l.

Per metus numatomas išlaistyti maksimalus sūrymo kiekis sieks iki 8000 tonų. Pats intensyviausias laistymo periodas planuojamas sausiausiais metuose gegužės - rugpjūčio mėnesiais, šiais mėnesiais per mėnesį planuojama maksimaliai išlaistyti iki 1500 tonų sūrymo.

Sūrymo panaudojimas atskiruose žvyrkeliuose ar jų ruožuose bus fiksuojamas apskaitos žurnaluose, nurodant iš kokios naftos verslovės naudojamas sūrymas, panaudoto sūrymo kiekis, laistymo data, kokia priemone buvo atliktas laistymas, atsakingas asmuo ir t.t.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr. 93-3472; 2012, Nr. 102-5207) nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimų paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdam laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

6.2. Valstybinės ir vietinės reikšmės žvyrkelių laistymui aukštos mineralizacijos sūrymu naudojami automobiliniai laistytuvai turi būti geros techninės būklės, kad išvengti žvyrkelio dangos ar šalia jo esančio dirvožemio užteršimo galimais atsitiktiniais naftos produktų nutekėjimais.

6.3. Vykdam planuojamą ūkinę veiklą nepažeisti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų 1992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343.

6.4. Aukštos mineralizacijos sūrymo panaudojimą atskiruose žvyrkeliuose ar jų ruožuose fiksuoti apskaitos žurnaluose (nurodant iš kokios naftos verslovės naudotas sūrymas, panaudotas sūrymo kiekis, laistymo data, kokia priemone atliktas laistymas, atsakingas asmuo ir t.t.).

6.5. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.6. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Vadovaujantis pateikta informacija apie atliktus eksperimentinius tyrimus besirengiant laistyti žvyrkelius aukštos mineralizacijos sūrymu (VĮ „Transporto ir kelių tyrimo instituto“ 2010 m. atlikti Kambro amžiaus uolienose slūgsančio vandens panaudojimo žvyrkelių apsaugai nuo dulkejimo galimybių eksperimentiniai tyrimai ir parengta šių tyrimų ataskaita bei VŠĮ „Kelių ir transporto tyrimo instituto“ 2014 m. parengta Paviršinio vandens ir dirvožemio tyrimų, atliktų žvyrkelių, laistomų aukštos mineralizacijos sūrymu, aplinkoje, ataskaita), paviršiniame vandenyje ir paviršinėse nuotekose tirtų normuojamų vandenių teršiančių medžiagų koncentracija (skendinčių medžiagų, chloridų, sulfatų, biochemiškai oksiduojamų medžiagų, bendro fosforo, bendro azoto, amonio azoto, naftos angliavandenilių) svyravo nesiekdama ribinių verčių. Eksperimento metu taip pat nustatyta, kad sūrymo panaudojimas žvyrkelio laistymui neturėjo įtakos dirvožemio rūgštingumui, chloridų, boro, naftos angliavandenilių, sulfatų, stroncio, bario, natrio, kalio kiekiui dirvožemyje. Paviršinio vandens ir dirvožemio mėginiuose nustatyta bario ir boro koncentracija nesiekė foninių verčių; mėginiuose nustatyta žemesnė už žemės ūkio kultūrų auginimui skirtoms teritorijoms reglamentuojamą vertę naftos angliavandenilių koncentracija. Kiti mėginiuose tirti parametrais nenormuojami.

7.2. Laistant žvyrkelius aukštos mineralizacijos sūrymu ženkliai sumažinamas autotransporto eismui naudojamų žvyrkelių dulkejimas ir pagerinama greta laistomų žvyrkelių gyvenančių gyventojų gyvenamoji aplinka. Planuojamai ūkinei veiklai, kaip mažinančiai aplinkos oro taršą šalia žvyrkelių esančiose gyvenamosiose teritorijose, 2010 m. birželio mėn. 30 d. raštu Nr. (7.5)V4-2018 pritarė Klaipėdos visuomenės sveikatos centras.

7.3. Planuojama ūkinė veikla turės teigiamos įtakos gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai, nes vykdant šią veiklą bus pagerinama aplinkos kokybė (sumažinamas aplinkos oro užterštumas kietosiomis dalelėmis).

8. Priimta atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją VĮ „Klaipėdos regiono keliai“ planuojamai ūkinei veiklai - valstybinės ir vietinės reikšmės žvyrkelių laistymui naftos gavybos metu iš fluideo atskirtu Kambro amžiaus uolienose slūgsančiu vandeniu (aukštos mineralizacijos sūrymu) Klaipėdos apskrities Skuodo, Kretingos, Klaipėdos ir Šilutės rajonų savivaldybių teritorijose - poveikio aplinkai vertinimas nepivaldomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila

